

JAARVERSLAG 2023

ROLDER HISTORISCH GEZELSCHAP

JAARVERSLAG BESTUUR EN WERKGROEPEN 2023

Bestuur

Opsteller Andries Visser

Het bestuur bestond in 2023 uit: Ali Stokker, Alianne Bouma, Arend Smeenge, Henk Hollander, Thale Lesschen (penningmeester) en Andries Visser (secretaris). Ondanks verkenningen is nog geen voorzitter gevonden in 2023. Daarom zijn de normale taken verdeeld (als leidinggeven aan vergaderingen, lezingen) onder de andere bestuursleden. We zoeken nog steeds een voorzitter, geworteld in de streek, boegbeeld en iemand met een goed netwerk. Het krijgen en behouden van vrijwilligers is over het algemeen een hele opgave, En dan hebben we bij ons Gezelschap nog niet eens te klagen, maar de werkgroepen Beeld (onderdeel verwerking van beeldmateriaal) en Archief, Boeken en Collectie lopen qua bezetting wel terug. Nieuwe vrijwilligers zijn zeer welkom! Het ledenaantal is redelijk stabiel.

Het bestuur heeft in 2023 vijf keer formeel vergaderd. In de periode van de expositie Van Graon tot Stoet zijn er een aantal gecombineerde vergaderingen geweest met de betreffende werkgroep. Ook voor een gezamenlijke evaluatie. Via mail en Whatsapp is tussentijds veel onderling afgestemd. Na de ALV is de secretariaatsfunctie geleidelijk overgegaan van Alianne Bouma naar Andries Visser. Er zijn vier Nieuwsbrieven voor leden gemaakt. Bestuursleden hebben ook deelgenomen aan het gebruikersoverleg MFC Boerhoorn en aan overleg met andere historische verenigingen in de gemeente en met de gemeente. Daar worden ervaringen uitgewisseld. Ook is de gemeente gevraagd om expositiemateriaal aan te schaffen voor gezamenlijk gebruik door de verenigingen.

Omdat het RHG een ANBI-status heeft is de vereniging verplicht een beleidsplan te hebben. Deze is in 2023 aangepast (looptijd tot 2025). Het is op de site geplaatst. Ook zijn de drie ereleden met een korte beschrijving nu genoemd op de site. In 2023 is een overleg geweest met een vertegenwoordiger van een plaatselijke werkgroep van de Broekstreek. We hebben diverse ervaringen uitgewisseld, zoals de vastlegging van historie in digitale bestanden. Afspraak is elkaar regelmatig te informeren en er zijn linkjes aangebracht naar elkaars websites. Ook was het de bedoeling in november met Old Grol een dergelijk gesprek te hebben. Door ziekte kon dat helaas niet doorgaan en dat plannen we nu begin 2024.

In 2023 hebben we een drukbezochte nieuwjaarsbijeenkomst voor de vrijwilligers georganiseerd met een muzikale pub-quiz. Diverse versnaperingen als Jaorskoeken, Spekkedikken en Boerenjongens werden door Henk Hollander en Liesbeth Mooij verzorgd. Samen met de CVR organiseerden we een najaarslezing over de Struikelstenen in de gemeente.

Op 4 mei is meegewerkt aan de herdenking, deze keer ging het verhaal over het verzet van de familie Ter Steege verteld door Janny Bruins en Henriette Dieters (kleindochter en achterkleindochter). Ook wethouder Ten Brink sprak. RHG heeft hiervoor teksten aangeleverd. Er is ook een bestaande PowerPoint cosmetisch aangepast en aangevuld met het thema 2023 (verzet). Die draaide in de kerk. Een delegatie van het bestuur legde een bloemstuk bij het Monument.

Na overleg met de werkgroep ABC geregeld dat we historische bladen die wij binnenkrijgen nu ook in de openbare bibliotheek leggen voor belangstellenden. Daarvoor is nu een plek.

Redactie Kloetschup

Opsteller Geert Kamphuis

De redactie, bestaande uit Ellen de Vries, Janny Bruins, Andries Visser en Geert Kamphuis, kwamen zoals gewoonlijk weer vier keer bijeen om een nieuw nummer samen te stellen. In december 2023 nam Ellen de Vries afscheid en heeft Hilly Lubbers zich aangemeld voor de redactie.

De 96 tekstpagina's + 4 pagina's achterkant van de vier Kloetschup-afleveringen in 2023 werden gevuld met:

- ✓ Vier intro's van Andries Visser
- ✓ Twee interviews van Lukas Koops: Elske van Lith-de Jong en Lukas Hoven.
- ✓ Twee interviews van Andries Visser: Jan van der Struik en Henk Grote
- ✓ Henk Luning: de laatste 2 afleveringen over Militaire activiteiten op het Balloërveld
- ✓ Jan Hoving: rijksmonument de kerk van Grolloo.
- ✓ Leen de Graaf: de apostelboom van Grolloo.
- ✓ Artikel van Janny Bruins over Oorlogsgraf Jan ter Steege.
- ✓ Jan Naarding: Landnamen in de gemeente Rolde.
- ✓ Werkgroep Veldnamen: 2 kleurenkaarten met veldnamen rondom Rolde.
- ✓ Albert Smegen: Lichtenborg-Lichtenborg-Luchteberg.
- ✓ Werkgroep Bewoningsgeschiedenis Rolde leverde 4 artikelen.
- ✓ Verder de vaste rubrieken 'Kiek Oet' en 'Oud en Nieuw' (door Emmie Suichies)

De afleveringen zijn waar mogelijk voorzien van kleurenfoto's. De voorraad artikelen op de plank hebben we het afgelopen jaar met weinig nieuwe verhalen kunnen aanvullen. De voorraad slinkt ernstig en daarom doen we weer een dringende oproep aan nieuwe auteurs voor het insturen van nieuwe artikelen Of voor tips voor artikelen als schrijven niet uw hobby is.

Bezorging Kloetschup

Opsteller Klaas Hoven

Het driemaandelijks regelen en gereed maken van bezorging van de Kloetschup wordt uitstekend (-en dat zijn wij met Klaas eens, *bestuur*-) verzorgd door Hennie Hoven. De werkzaamheden bestaan uit het voorzien van een adressticker op ca. 600 enveloppen (de stickers worden gemaakt door Henk Bos) en de enveloppen sorteren voor de 24 bezorgroutes. Na ontvangst van de Kloetschup-oplage van drukker Kerkhove worden deze ingestoken in de enveloppen en per route worden deze in een plastic tas gedaan voor vervoer door Klaas Hoven en Thale Lesschen naar de verschillende routebezorgers. Alle werkzaamheden nemen per oplage ca. 7 – 8 uren in beslag. Er zijn enkele bezorgers gestopt, andere zijn begonnen. Ook in 2024 worden weer enkele vrijwilligers aangezocht.

Bewoningsgeschiedenis

Opsteller Ton Pots

In de samenstelling van de werkgroep hebben zich dit jaar geen veranderingen voorgedaan. Nu alles na Corona weer normaal is zijn er flinke vorderingen gemaakt. Het onderzoek in de externe archieven is zo goed als voltooid. De werkgroep is na de zomervakantie vooral bezig met het zoeken naar ontbrekende gegevens en corrigeren van de uitgewerkte bewoninggegevens. Het werk spitst zich nu vooral op contacten met (oud) inwoners van Rolde. Totaal is van ca. 500 woningen verdeeld over de 28 straten de bewoningsgeschiedenis vrij compleet teruggevonden. Alle woningen zijn inmiddels per straat uitgewerkt.

In 2024 wil de werkgroep alle gegevens screenen, updaten en in een leesbare lay-out opstellen. Ook zal in overleg met het bestuur RHG worden onderzocht op welke wijze de bewoningsgegevens met inachtneming van de Privacy (AVG Algemene Verordening Gegevensbescherming) de gegevens aan een breder publiek kunnen worden gepresenteerd.

In iedere Kloetschup heeft dit jaar de bewoningsgeschiedenis van een woning gestaan. Achtereenvolgens Hoornsestraat 1, Esstraat 9, Nijlanderstraat 9 en Schoolstraat 15.

Op 20 december heeft in De Schakel een paginagroot artikel gestaan over de megaklus van de werkgroep bewoningsgeschiedenis. Een grote kleurenfoto van de werkgroep completeerde het verhaal. Het hele traject naar het zoeken van de bewoningsgegevens met de bijbehorende problemen is in het artikel beschreven.

Archief, boeken en collectie

Opstellers Klaas Willems / Janny Bruins

Alle boeken in de RHG-bibliotheek staan genoteerd in het computerprogramma 'BookCollector'. Exemplaren, zelf aangeschaft of die ontvangen zijn van externe personen, worden na een check of er al eenzelfde boek in de bibliotheek aanwezig is, eveneens genoteerd in het pc-programma. Al werkend kwamen we erachter dat de boeken niet een volledig inzicht geven in wát erin vermeld staat m.b.t. de oude gemeente Rolde. Er is nu begonnen alle boeken te checken op die beschrijving en daar waar nodig dit - uitgebreider - aan te vullen. Mede omdat het RHG kijkt of dit BookCollector-systeem - op termijn - via de website ontsloten kan worden. Bezoekers krijgen dan hiermee digitaal inzicht in welke boeken er in deze bibliotheek te vinden zijn. Maar bezoekers zijn ook live al welkom!

Sommige ingeschreven boeken blijken geen meerwaarde te zijn voor de RHG-bibliotheek. Nadat alle boeken zijn 'doorgespit' zullen de bieb-vrijwilligers het gehele boekenbestand kritisch beoordelen op welk exemplaar wél en welke niet thuishoort in de RHG-boekenkast. De boeken die niet passen of

geen waarde hebben voor onze bieb, worden verkocht in de kraam van het Rolder Historisch Gezelschap op de Roldermarkt of stellen wij beschikbaar aan de boekenmarkt van Stichting Behoud Rolder kerk.

Het aantal archiefstukken opgenomen in een Excel-bestand vordert, in zoverre, dat alle recente stukken nu direct door de vrijwilligers gearchiveerd worden. We hebben dus nu direct de nieuwste archiefstukken beschikbaar voor onze gebruikers. De oudere archiefstukken (o.a. schenking), liggen wat achterop mede doordat een vrijwilligster teruggetreden is. Deze stukken zullen allereerst nog beoordeeld, ingeschreven en gearchiveerd moeten worden. Vorig jaar is de Collectie inventaris tot stand gekomen en wordt nu verder aangevuld. De objecten zullen t.z.t. ook gefotografeerd moeten worden. Volgend jaar zal een begin worden gemaakt met de familie-inventarissen. Voor de expositie hebben we gegevens geleverd van bakkers. Inmiddels zijn alle kaarten binnen het RHG beschreven. Ook het veldnamenteam heeft alle veldnamen binnen de Boermarke Rolde geïnventariseerd. Tevens zijn een aantal artikelen geplaatst in de Kloetschup:

- ✓ Kloetschup nr.3 sept. 2023 (26e jrg.): Landnamen in de gemeente Rolde door [Dr.] J. Naarding. P.9-10
- ✓ Kloetschup nr.3 sept. 2023 (26e jrg.): Veldnamen rondom Rolde door werkgroep Veldnamen p. 11-13
- ✓ Kloetschup nr.4 dec. 2023 (26e jrg.): Landnamen door [Dr.] J. Naarding p. 11
- ✓ Kloetschup nr.4 dec. 2023 (26e jrg.): Veldnamen rondom Rolde door werkgroep veldnamen p.11-13

Beeld

Opsteller Emmie Suichies

De werkgroep bestaat momenteel uit de leden Klaas Hoven, Lammert Suichies, Emmie Suichies en de fotografen Diny Scholten, Henk Meijeringh, Jan Schutrup, Anneke Hollander, Bert Geerts en Saskia Bos en toegevoegd bestuurslid Henk Hollander. De werkgroep is iedere maandagmiddag in het kantoor van het RHG bezig met het verzamelen, verwerken en scannen van binnen gekomen foto's en/of dia's. Regelmatig komen er bezoekers met vragen en/of verzoeken en deze worden zo goed mogelijk beantwoord of afgewerkt. Ook is fotomateriaal geleverd voor de Kloetschup, onze facebookpagina en voor exposities.

Er werd dit jaar heel veel tijd besteed aan het verwerken en beschrijven van duizenden foto's in de digitale Beeldbank (op onze website) van ZCBS. Hierbij hebben we gelukkig extra hulp van Alianne Bouma en Feije Takens.

Enkele leden van de werkgroep hebben een film over Rolde uit 1963 vertoond voor de Vrouwen van Nu Rolde wat, mede door de herkenning bij de beelden bij de aanwezigen goed in de smaak viel. Ook werd deze film vertoond in het appartementencomplex aan de Straatkampen. De in groten getale aanwezige bewoners hebben hier echt van genoten. Als dank hiervoor hebben we de penningmeester een vrijwillige bijdrage van deze bewoners kunnen overhandigen.

Begraafplaatsen

Opsteller Luuk Lesschen

De werkgroep begraafplaatsen is vanaf begin mei tot eind 2023 actief geweest op de begraafplaats te Rolde. De werkgroep bestaat uit 11 leden. Helaas zijn er enkele leden door fysieke problemen afgehaakt. Helaas waren de weersomstandigheden niet altijd met ons. Gemiddeld zijn er elke donderdagmiddag zo'n 6 tot 8 leden aanwezig.

Naast de gebruikelijke werkzaamheden zoals het schoonmaken van oude grafmonumenten en de opschriften weer leesbaar maken, is de werkgroep ook bezig geweest met het herstellen van grafmonumenten. Dit wel met de beperkte middelen, welke de groep tot z'n beschikking heeft. Gelukkig stelt de gemeente Aa & Hunze ons ook middelen ter beschikking. Van een aantal graven zijn de loszittende tegeltjes weer vastgelijmd. Nabestaanden zijn ons hiervoor erg dankbaar.

Het komt ook steeds vaker voor, dat nabestaanden ons benaderen of wij een grafmonument kunnen herstellen. Kleine reparaties kunnen wij doen, echter wij willen niet een concurrent worden van professionele herstellende van grafmonumenten.

Komend voorjaar hopen wij als groep weer door te kunnen gaan met onze werkzaamheden. Verder zou het mooi zijn, dat ook voor de begraafplaats te Grolloo een enthousiaste groep vrijwilligers komt.

Expositie Van Graon tot Stoet 2023

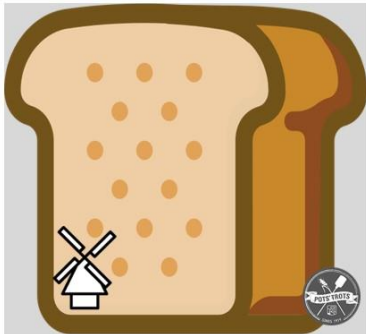
Opsteller Andries Visser

Na een ruime voorbereiding is de expositie tussen 1 september (opening in de middag) en 10 september (sluiting) op vrijdag en op de weekenddagen open geweest. De basis van de expositie waren twee verhaallijnen. Een tijdlijn met alle bakkers in de voormalige gemeente én het verhaal over van 'akker naar bakker': Van Graon tot Stoet. De expositie bestond verder uit posters met 'weetjes', oude gereedschappen, oud reclamemateriaal en een kleine maalsteen.

Bij binnenkomst had Echte Bakker Pots een spektakelstuk opgesteld. Een Hoorn des Overvloed met allerlei broden. In de expositieruimte was ook een gezellig zitje voor koffie met een koekje. Pots had ook op verzoek van het RHG regeringsbrood gebakken: goedkoop brood uit de oorlogs- en wederopbouw tijd. Smaakte ook nog wel. En het koekje bij de koffie werd speciaal voor de expositie gemaakt: het Rolder Ruggie. Een zandkoekje van granen uit de streek.

In het weekend van Monumentendag én de Roldermarkt werd bood gebakken en verkocht op de Brink in de houtgestookte steenoven van Etstoel Anloo die per trekker naar Rolde (en terug) werd vervoerd. De rookontwikkeling was wel een dingetje. Maar ja zo ging dat vroeger....

De werkgroep bestond uit: Andries Visser, Ali Stokker, Ko Pots, Arend Smeenge, Klaas Willems, Geert Suichies, Alianne Bouma, Janny Bruins en Gesinus Lunsing. Hulp hadden we van Joop v.d. Pol (tijdlijn), Henk Hollander (catering, oven) en Jannes Dekker (oven). Thale Lesschen regelde de financiën en hengelde een subsidie van de gemeente binnen. Jan Schutrup maakte foto's van de expositie. De medewerking van HV Anloo (oven) en sponsoren was erg goed. De familie Pots en diverse medewerkers van bakker Pots hebben zich maximaal ingezet. Dank!!

KOM KIJKEN IN MFC BOERHOORN ROLDE

Expositie Van Graon tot Stoet

Op 1-2-3 en 8-9-10 september van 13⁰⁰-17⁰⁰uur

Gratis entree!

Van Akker tot Bakker; Bakkers van Toen en Nu

Bakken op de Brink en nog veel meer..

Samen met de werkgroep is de expositie geëvalueerd. Conclusie: een mooie expositie, enthousiaste vrijwilligers en veel interactie met bezoekers. Wel was het doel van ca. 1000 bezoekers in twee weekenden niet realistisch. Het werden er ca. 400 (excl. bezoekers aan de oven) De publiciteit was goed verzorgd via Schakel, de OVVR, Radio Drenthe, posters en banners. Op wat rookontwikkeling na was de oven aan de Brink een groot succes. Het draaiboek voor exposities wordt aangepast met tips uit de werkgroep.

Overige

Het RHG heeft ook gegevens beschikbaar gesteld voor de expositie (en het boek) Rondom de Rolder Toren, over de collectie van Johannes Schutrup. Eind 2023 heeft het RHG dit project genomineerd voor de DHV prijs 2023.

De Jaarrekening 2023 geeft een positief saldo te zien van € 45,14. Tijdens de vergadering heeft de penningmeester enkele posten nader mondeling toegelicht.

Verslag kascommissie (mondeling ter vergadering)

De kascommissie bestaande uit de heren K. Pots en I. Poutsma heeft de financiële administratie over 2023 gecontroleerd. Er is een getrouw beeld geconstateerd. De administratie was in orde.